

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 27P/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421201218
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Juhás
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2021:6421201218.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Štefanom Juhásom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: L. K., nar. XX. XX. XXXX a T. K., nar. X. X. XXXX, trvalý pobyt: Ž. Z. O., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, deti rodičov: matka L. A., nar. X. X. XXXX, trvalý pobyt: Ž. Z. O. a otec P. K., nar. X. X. XXXX, trvalý pobyt: Ž. Z. O., o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Návrh otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom, ktorý bol doručený Okresnému súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) 19. 4. 2021, domáhal, aby súd zveril mal. L. a T. (ďalej len „maloleté deti“) do osobnej starostlivosti otca a určil matke povinnosť prispievať im na výživu.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že od posledného rozhodnutia vyhláseného okresným súdom vo veci vedenej pod sp. zn. 26P/64/2018, došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcich zmenu pôvodného súdneho rozhodnutia. V roku 2018 prekonal navrhovateľ osobnú krízu a nedokázal sa o maloleté deti postarať, pretože bol vo výkone trestu odňatia slobody. Uvedené obdobie už prekonal a snaží sa viesť riadny život. V súčasnosti býva v lokalite X. A. v záhradkárskej oblasti v Ž. Z. O. spolu s jeho rodičmi a mladším bratom. Matka je t. č. nezamestnaná a poberá rodinné prídavky a dávku v hmotnej núdzi. Aj matka býva v tej istej oblasti spolu s maloletými deťmi a jej matkou. Podľa navrhovateľa mala matka odísť zo svojho obydľia do Lučenca, kde si mala nájsť novú známosť. I keď sa vrátila späť, ich vzťah sa nedá obnoviť a matka má v záujme znovu sa vrátiť za priateľom do Lučenca a vyjadrila sa, že maloletých detí sa mieni vzdať.

3. Matka sa písomne k návrhu nevyjadrila.

4. Dňa 14. 5. 2021 bola súdu doručená správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica (ďalej len „ÚPSVaR“ alebo „kolízny opatrovník“), ktorou súdu oznámil, že v súčasnosti býva matka s maloletými deťmi spoločne s otcom. Ich obydľie sa nachádza v záhradkárskej oblasti X. A. a pozostáva z jednej miestnosti, ktorá je zariadená nevyhnutným nábytkom. Obydľie je bez elektriny, vodu používajú z hygienickej stanice mesta. Hygiena obydľia je na úrovni zodpovedajúcej podmienkam okolia. Navrhovateľ mal obnoviť spolužitie s matkou od 10/2020 a návrh si podal z dôvodu, že matka sa vzdala maloletých detí. Matka sa k jeho návrhu nevyjadrila. Naopak, navrhovateľ v rámci rozhovoru počas sociálneho šetrenia uviedol, že on v prevažnej miere zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti a domácnosť. Na konkrétne otázky ohľadom starostlivosti navrhovateľ však uviedol, že všetky činnosti robí

matka a on jej len vypomáha. Navrhovateľ je bez príjmu, občas si privyrobit formou brigád. Navrhovateľ sa navyše priznal, že počas sociálneho šetrenia bol pod vplyvom alkoholu. Matka potvrdila, že otec pod vplyvom alkoholu nie je agresívny, občas len do nej strká. Bolo naplánované aj individuálne stretnutie s rodičmi maloletých detí, avšak ani na jedno naplánované stretnutie sa rodičia nedostavili.

5. Na pojednávaní, ktoré sa konalo 18. 5. 2021, sa navrhovateľ bez ospravedlnenia nedostavil. Matka nevedela uviesť, prečo navrhovateľ neprišiel a kde sa nachádza. Zároveň súdu potvrdila, že sa o maloleté deti riadne stará, otec ak si niečo zarobí, tak jej finančne prispieva na maloleté deti. Momentálne žije s otcom a maloletými deťmi v domácnosti u jej matky, pretože to pôvodné obydlie navrhovateľ zrušil. Matka nevedela uviesť, aký mal navrhovateľ dôvod na to, aby zničil ich pôvodné obydlie. Pokiaľ ide o tvrdenie otca, že sa mala vzdať maloletých detí, na to reagovala, že to povedala navrhovateľovi potom, ako na ňu naliehal, že si chce podať návrh na súd a starať sa osobne o maloleté deti, preto mu povedala, že nech si to teda skúsi. Starostlivosť však naďalej v prevažnej miere zabezpečuje matka, otec dcéru zanesie ráno do školy, keď príde domov, vždy matke niečo pomôže. S jeho návrhom na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností nesúhlasí. Taktiež kolízny opatrovník nepovažuje návrh za dôvodný a navrhuje ho zamietnuť.

6. Podľa § 36 ods. 1 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

7. Podľa § 24 ods. 1 a 4 ZKR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

8. Podľa § 26 ZKR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

9. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

10. Rozsudkom okresného súdu č. k. 10P/70/2012-31 z 8. 6. 2012, bola maloletá L. zverená do starostlivosti matky a otcovi bolo uložené platiť výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa určené osobitným zákonom. Otec bol v tom čase vo výkone trestu odňatia slobody. Rozsudkom okresného súdu č. k. 26P/64/2018-46 z 22. 5. 2018, bola maloletá T. zverená do starostlivosti matky a otcovi bolo uložené platiť výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa určené osobitným zákonom. Zároveň súd rozhodol o zvýšení výživného pre mal. L. na sumu 45 € mesačne. Otec bol v tom čase taktiež vo výkone trestu odňatia slobody a nezúčastnil sa ani pojednávania. Na strane matky bola situácia rovnaká ako doposiaľ. V tom čase bývala spolu so svojou matkou v obydľí X. A., kde sa starala o maloleté deti.

11. Od poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností nedošlo k žiadnej podstatnej zmene pomerov na strane matky, ani na strane navrhovateľa, čo mal súd preukázané z vykonaného sociálneho

šetrenia. Otec síce bol, na rozdiel od predchádzajúcich konaní, prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a začal obývať spolu s matkou maloletých detí spoločnú domácnosť, okrem tejto skutočnosti, však k žiadnej zmene nedošlo. Na základe vykonaného dokazovania tak nebolo preukázané, že by sa o maloleté deti matka riadne nestarala, resp. že by starostlivosť o ne prevzal výlučne otec. Otec naopak, tak ako v minulosti, aj teraz požíva alkoholické nápoje napriek tomu, že je povinný prispievať na výživu maloletým deťom. Otec je pritom nezamestnaný a neplní si riadne vyživovaciu povinnosť, preto súdu nie je zrejmé, odkiaľ má otec pri tak nízkom príjme peniaze na alkohol. Otec pritom má vytvorené podmienky, aby v plnom rozsahu prevzal starostlivosť o maloleté deti, v čom mu nebolo bránené ani zo strany matky. V rozpore s tým, čo uviedol v návrhu, bolo preukázané, že matke len vypomáha so starostlivosťou, ktorá sa naďalej rovnakou mierou podieľa na starostlivosti o maloleté deti, ako tomu bola v čase vyhlásenia predchádzajúcich rozhodnutí ohľadom starostlivosti o maloleté deti. Súd nemal preukázané, že by sa matka vzdala starostlivosti o maloleté deti. V tomto smere teda nedošlo k žiadnej podstatnej zmene odôvodňujúcej zmenu predchádzajúcich rozhodnutí okresného súdu. Otec je povinný nielen matke vypomáhať pri starostlivosti o maloleté deti, ale je povinný sa na nej podieľať rovnakou mierou ako druhý rodič.

12. Súd bol pri rozhodovaní povinný prihliadať predovšetkým na záujem maloletých detí. Vzhľadom na to, že doposiaľ zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloleté deti matka, ničím neodôvodnená zmena výchovného prostredia nesleduje ich najlepší záujem. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú v súlade s čl. 5 ZKR. Po posúdení všetkých okolností dospel súd k záveru, že návrh otca je neodôvodnený, keď bez bližšieho zdôvodnenia a náležitého preukázania ním tvrdených skutočností sa domáha zmeny rozhodnutí súdu, na základe ktorých boli maloleté deti zverené do starostlivosti matky. Z uvedených dôvodov preto návrh otca ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

13. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP, pričom nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov konania náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré je potrebné podať v lehote 15 dní od jeho doručenia Okresnému súdu Žiar nad Hronom. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.